

בא מ"א פ"ז מה' מלה
הלכה זו עני' שנתנה
ובמגיד משנה סמך עשין ז'
טור ש"ע ח"מ סי' מב סעיף
ה ע"ש והלך אחר פחות
שגשגות:

רבינו גרשום

אלא לעולם זו ולא סבירא ליה. הו' מני לשנוי כדאמרין לעיל
דגבי משכיר איכא למימר מיהדר קא הדר ציה ואיכא למימר
פרושי קא מפרש אצל הכא (ו) איכא למימר מיהדר קהדר ולעולם
זו וסבירא ליה אלא אע"ג דשני הכי לעיל לא משמע ליה שיהא כן
עיקר הטעם ולא עביד מיניה לעיל
אלא נריכותא בעלמא ועוד כדפירש
הקונטרס דזו משמע דלא סבירא ליה
הכי: **פר' וישו קא מפרש.** פי'
הקונטרס דהכי קאמר ליה צגשים
עשר וזגזים לשנה לפי שאני סבור
שיהא פשוטה אצל אס היא מעוברת
אני רוצה שתמן לי דינר והז לחדש^א
ולא גרסינן לפי זה אי איתמר צהא
ולא איתמר צהיהא דעל זה אינו
מפרש כלום דאמאי לא שמעינן להיהיא
דהמשכיר מהיהיא דאיסתרא אלא
הכי גרסינן מהו דתימא פרושי קא
מפרש כו' ובצט רש"י פי' דפרושי קמפרש קאי אהיהיא איסתרא
מאה מעי כלומר סלע גדול ששוה מאה מעי^ב ושפיר גרים אי איתמר
צהא ולא איתמר (א) צהא ולא תקשה לפרש"י אמאי לא שמעינן היהיא
דאיסתרא מהיהיא דאמר רב ואילו הואי התם יהיבנא כוליה למשכיר
דהוה אמינא טעמא דרב לא משום תפוס לשון אחרון אלא משום
דקרקע בחזקת בעלים קיימת^א וא"ת לפירוש רש"י יהיב תיסק אדעתין
דאיסתרא מאה מעי פרושי קא מפרש ולעולם רב כרבנן דאמרי
הלך אחר פחות שגשגות הא תנן בגט פשוט (לקמן דף קסה:
ושם) כתב ז"ל משה דהו' קיימי סלעים עשרין אין לו אלא עשרין זוזי
מאה דהו' קיימינן סלעין תלתין אין לו אלא מאה אלמא אע"פ שמפרש
צהדיא אמרינן הלך אחר פחות שגשגות ויש לומר דשאני היהיא
דגט פשוט שרווקין זה מזה ולא שייך כולי האי פירושי קא מפרש
ומתיישב כאן פי' הקונטרס ויתר^ב משום דמעיקרא הקשה הא אמר
רב חדא זימנא משמע דפרין אמאי אינטרין היהיא דאיסתרא ומשני
דאינטרין דלא הוה שמעינן ממשכיר דתפוס לשון אחרון דהוה אמינא
דפרושי קא מפרש ומיהו דשואל (צ"מ דף קב: ושם ד"ה הוה) יתכן
טפי כפרש"י דקאי צההוה דמשכיר ופרין והא אמר רב חדא זימנא
הכא גבי איסתרא^א ולרבי יצחק נראה דפרושי קא מפרש דהכא
היינו ממש כהיהיא דלעיל והכי פירושו אי איתמר צהיהיא דאיסתרא
ולא איתמר צהיהיא דמשכיר הוה אמינא פרושי קא מפרש
היהיא דמשכיר ויהא כולו לשוכר דלא אמרינן תפוס לשון אחרון
דלא

אלא לעולם זו ולא סבירא ליה והתם טעמא
מאי משום דתפוס הכא נמי הא תפוס אמר
רב הונא אמרי "בי רב איסתרא מאה מעי
מאה מעי מאה מעי איסתרא איסתרא מאי
קמ"ל תפוס לשון אחרון הא אמרה רב הדא
זימנא דאמר רב אי הואי התם הוה יהיבנא
כוליה למשכיר^ב (אי איתמר הא ולא איתמר
הא הוה אמינא מיהדר קא הדר ביה אבל
הבא) מהו דתימא פרושי קא מפרש קמ"ל:
מתני'

אמר איכא. והא ליכא למימר דשמואל כבן ננס סבירא ליה דתפוס
לשון אחרון כדאמר ראשון ראשון קנה דמשמע תפוס לשון אחרון
והאי דאוקי למתני' דהתם צבא צבאמנא חדש כו' היינו טעמא כדאמרין
לעיל דאיכא למימר מיהדר קמהדר ציה ואיכא למימר פרושי קמפרש
אצל היכא דודאי קהדר ציה סבירא ליה תפוס לשון אחרון כבן ננס
ליכא למימר הכי דכיון דאמר זו דברי בן ננס משמע דלא סבירא
ליה ועוד דצהא לא פליג שמואל עליה דרב דאמר חלוקין עליו חבירי
על בן ננס ואשמעינן דהיהיא משנה דמרחץ רבנן היא ולא מספקא
לן אי פרושי מפרש אי לא אלא ודאי מיהדר הדרי ציה ומכחיש לשון אחרון
את הראשון ואפ"ה קתני יחלוקין דלא אמרינן תפוס לשון אחרון אלא
ספיקא היא וכיון דאשמעינן רב התם גבי מרחץ מיהדר קהדר ציה
ולאו פרושי קא מפרש שמואל נמי הכי סבירא ליה ועוד דשמואל נמי
קאמר אצל חכמים אומרים כו' אלמא סבירא ליה דהיהיא משנה
דמרחץ רבנן היא. ומיהו ליתא הלכתא כרב דאמר בסמוך אי הואי
התם הוה יהיבנא כוליה למשכיר דתפוס לשון אחרון כבן ננס ולא
כשמואל דאוקמה צבא צבאמנא החדש אלא כרב נחמן דפליג עלייהו
התם (צ"מ דף קב:) ואמר קרקע בחזקת בעליה עומדת ואפילו צה צבאמנא החדש
כולו למשכיר שהספק לאו עכשיו נולד שמתחלת החדש נולד והעמד
קרקע על חזקתו ונמצא שדר (א) על בית של חבירו וצריך להעלות לו
שכר ואע"ג דאפיך מיפך וא"ל מעיקרא מדינר והז לחדש צגשים עשר
זבזים לשנה קאמר רב נחמן נמי כולו למשכיר דטעמא לאו משום
תפוס לשון אחרון הוא אלא ספוקי מספקא ליה כשמואל רביה וספיקא

לשון אחרון הוא. ופירוש
א. דנתי דלעיל אמרינן
פרושי קא מפרש לתועלת
השוכר (פי' רשב"ם) לעיל
ד"ה אי מהתם) איכא
למימר הכי ואיכא למימר
הכי. ר"ן. ג. אבל גבי
מרחץ כרבנן ס"ל ומספקא
לן אי תפסינן לשון ראשון
או לשון אחרון, אבל
השתא מיתורא שמעינן
דודאי משום דתפסינן
לשון אחרון הוא. ופירוש
ג. שהספק לא עכשיו
נולד אלא מתחילת החדש
נולד והעמד קרקע על
חזקתו ונמצא שדר בשל
חבירו וצריך להעלות לו
שכר. רש"י צ"מ דף קב:
דכל היכא דפרין הוא
אמרה דהא זימנא מהדר
תלמודא לתרציה דלא
ידעין קמייתא מבתרייתא.
ש"מ"ק גסס מוס' ה"א"ש.
ה. הלכך צריך לפרש
התם כפי רש"י ז"ל והכא
כפי רשב"ם ז"ל. עט.

מוסף תוספות

א. דנתי דלעיל אמרינן
פרושי קא מפרש לתועלת
השוכר (פי' רשב"ם) לעיל
ד"ה אי מהתם) איכא
למימר הכי ואיכא למימר
הכי. ר"ן. ג. אבל גבי
מרחץ כרבנן ס"ל ומספקא
לן אי תפסינן לשון ראשון
או לשון אחרון, אבל
השתא מיתורא שמעינן
דודאי משום דתפסינן
לשון אחרון הוא. ופירוש
ג. שהספק לא עכשיו
נולד אלא מתחילת החדש
נולד והעמד קרקע על
חזקתו ונמצא שדר בשל
חבירו וצריך להעלות לו
שכר. רש"י צ"מ דף קב:
דכל היכא דפרין הוא
אמרה דהא זימנא מהדר
תלמודא לתרציה דלא
ידעין קמייתא מבתרייתא.
ש"מ"ק גסס מוס' ה"א"ש.
ה. הלכך צריך לפרש
התם כפי רש"י ז"ל והכא
כפי רשב"ם ז"ל. עט.

(א) צ"ל יהא על סלע דהיינו
איסתרא

(ב) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(ג) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(ד) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(ה) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(ו) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(ז) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(ח) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(ט) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(י) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(יא) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(יב) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(יג) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(יד) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(טו) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(טז) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(יז) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(יח) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(יט) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(כ) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(כא) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(כב) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(כג) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(כד) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(כה) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(כו) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(כז) ויש לומר דהיינו
איסתרא

(כח) ויש לומר דהיינו
איסתרא